SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2571

av Leonid Yurkovskiy m.fl. (SD)

Reformera lagen om hets mot folkgrupp i grunden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera straffbestämmelsen om hets mot folkgrupp i grunden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Lagen om hets mot folkgrupp (HMF) återfinns i brottsbalken, 16 kap 8 § och syftar till att skydda olika samhällsgrupper mot missaktning genom begränsningar av den grundlagsskyddade yttrandefriheten.

Med respekt för lagstiftningens intentioner måste det konstateras att den är problematisk ur demokratisynpunkt. Lagen påvisar inte lindring av någon verklig utsatthet som olika grupper eventuellt upplever, samtidigt som den leder till att medborgare känner sig otrygga i utövandet av sin åsikts- och yttrandefrihet. Detta då bestämmelsen lämnar stort utrymme för godtycke och tillämpas på ett inkonsekvent sätt.

Det finns många exempel på hur människor har dömts för hets mot folkgrupp efter att ha uttryckt frustration över exempelvis invandringsrelaterad brottslighet, samtidigt som uppenbart grövre uttryck har förblivit ostraffade. I synnerhet blir lagen problematisk givet hur tidsbunden den är i praktiken, vilket ökar dess oförutsägbarhet. Vilka uttryck

som upplevs som kränkande eller missaktande i det svenska samhället har förändrats mycket sedan bestämmelsen om hets mot folkgrupp tillkom.

Svenskar som folkgrupp skyddas heller inte av lagen i praktiken, trots att svenskar i dag utgör en minoritet i många stadsdelar runt om i landet. Detta är givetvis djupt orättvist och visar på ytterligare brister i lagstiftningen.

Problemet med åsikter som vi kollektivt förkastar bemöts bättre med fakta och goda argument än med förbud. Det här förhållningssättet minskar även risken för radikalisering eftersom sådana åsikter annars riskerar att förpassas till slutna rum där de inte utmanas.

Vi tillstår att det måste finnas mekanismer som förebygger faktisk hets mot människor på gruppnivå. Men det står klart att lagen i sin nuvarande form tillämpas godtyckligt, innebär en omotiverad inskränkning av yttrandefriheten och leder till ökad självcensur, utan att påvisa någon minskning av faktiskt utsatthet. Det finns sätt att uttrycka sig på som kan vara dumma, osmakliga och sårande, men det betyder inte att de ska kriminaliseras. Noteras bör även att hot, våld och uppvigling i sig är brottsligt, även utan paragrafen som rör hets mot folkgrupp.

Slutligen finns det ett principiellt värde i att motarbeta den här sortens lagar för att skydda ett demokratiskt och sanningsbaserat samhälle. I Sverige ska varje medborgare ha en glasklar rätt till yttrandefrihet, inte en situationsbaserad yttrandeförmån.

Leonid Yurkovskiy (SD)

Jonas Andersson (SD) *Denice Westerberg (SD)*